El camp i Suárez.

Opinió | 27-04-2014 | 23:18

És cert, no sense raó, que s?està atribuint a Adolfo Suárez la modernització de la societat espanyola, havent estat l?artífex del pas d?una dictadura a un sistema democràtic a través d?una transició exemplar. No obstant això i si en aquests dies de merescut reconeixement a Adolfo Suárez, el nostre primer president de l?etapa democràtica, algú que li atribuís a ell i al seu govern el mèrit de la modernització del camp senzillament no estaria reflectint la realitat. El camp espanyol no va experimentar canvis destacats en les seves estructures productives i de comercialització en els primers anys de la democràcia. Es van seguir aplicant polítiques intervencionistes en els mercats agraris, que garantien uns preus de referència i una protecció respecte a l?amenaça del mercat exterior, es va avançar en les infraestructures agràries en la mida que l?economia del país ho permetia i en les aplicacions tecnològiques (genètica, fertilització, maquinària, instal?lacions ramaderes, sanitat animal i vegetal, etc.) i es va seguir apostant per una política de regadius heretada del règim de la dictadura. Es va avançar en la protecció de la Seguretat Social, en cobertures sanitàries, i en els nostres pobles es va començar a viure una transformació cap al progrés, paral?lela a una lenta però implacable sagnia poblacional iniciada en l?època anterior. Afirmo per tant que el canvi de la dictadura a la democràcia no va ser transcendental en l?activitat productiva agrària, com tampoc ho va ser anys més tard l?arribada d'un govern socialista amb promeses d'un millor repartiment de la riquesa. Aquest canvi transcendental es va produir únicament quan Espanya va entrar a la Unió Europea (UE), ja l?any 1986. La integració en la llavors Comunitat Econòmica Europea (CEE) es va viure primer com una amenaça i després es va convertir en una oportunitat, sobretot a partir de la gran reforma de la PAC que va entrar en vigor el 1993.

No obstant això, crec que és just reconèixer Adolfo Suárez almenys tres grans qüestions legislatives relacionades amb el sector agrari espanyol. La Llei d'Arrendaments Rústics de 1980, pensada per protegir els interessos dels agricultors arrendataris respecte als propietaris o arrendadors, va estar vigent gairebé un quart de segle, i les lleis posteriors, elaborades per l?esquerra i la dreta, no han tingut més remei de ser un mer calc en el fonamental. Cal dir, amb la perspectiva del temps, que el legislador es va posar de part del més feble, i que els grans grups de poder, els grans propietaris absentistes, van perdre la batalla.

En matèria de drets i llibertats, a Suárez li va tocar obrir la interlocució socioeconòmica a unes

incipients organitzacions professionals agràries, on per cert les més fortes eren de l?esquerra, i ho va fer amb un model que ara per ara els governs successius no han millorat. Transformar les velles ?Hermandades de Agricultores y Ganaderos? en unes democràtiques Cambres Agràries, i va convocar l?únic procés electoral que s?ha celebrat en democràcia per mesurar la representativitat del sector -21 de maig de 1978- i del qual ara tracta de fer una mala còpia el ministre Cañete. I ho va convocar sabent que els que més possibilitats tenien de guanyar eren les organitzacions afins a l?esquerra -unions de camperols integrades en la COAG (Unió de Pagesos estava integrada en COAG)- que a més advocaven per l?extinció de les cambres agràries.

I finalment, el gran assoliment agrari del govern de Suárez va ser la posta en marxa d?actual sistema d?assegurances agràries, qüestió que va formar part dels anomenats Pactes de la Moncloa. Un sistema d?assegurances agràries que és la pedra angular de la política agrària al nostre país, que amb petites reformes ha estat fins als nostres dies, i que és l?únic instrument vàlid per a un sosteniment de rendes en les famílies d?agricultors i ramaders quan una epizoòtia, una plaga, o una adversitat meteorològica delma una cabanya ramadera o arruïna una collita. Aquesta Llei 87/1978 de 28 de desembre està en plena vigència, encara que molts desconeguin que també va ser obra d'un gran president: Adolfo Suárez.

Sabent que no sóc la persona adequada i més representativa, m?atreveixo a fer aquest reconeixement a qui, sense ser un especialista ni un propietari, va saber, a través dels seus ministres d?agricultura, especialment Lamo de Espinosa, facilitar els camins que la activitat agrària i ramadera necessitaven per transitar pel segle XXI.

Autor: Jesús Domingo Martínez/GN